

Uppmaning att mäta, åtgärda och rapportera radon

Samhällsbyggnadsförvaltningen saknar uppgifter om radonhalten i era flerbostadshus. Vi önskar därför att ni senast den 31 maj 2020 redovisar att ni har mätt radon och åtgärdat radonhalter som ligger över riktvärdet 200 Bq/m³, samt kontrollmätt dessa.

På Katrineholms kommuns webbplats www.katrineholm.se/miljoochhalsa finns bra information om hur ni går tillväga för att mäta radon, hur ni går tillväga om halterna är för höga och hur ni rapporterar till Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen kommer så småningom att följa upp radonarbetet i alla flerbostadsfastigheter i kommunen. Vi har sedan tidigare börjat med de fastighetsbolagen med störst bostadsbestånd i kommunen.

Varför har vi fått denna uppmaning?

Ni har fått denna uppmaning för att ni äger minst en fastighet där vi saknar uppgifter om att radonkontroll utförts. Uppmaningen är en del av Samhällsbyggnadsförvaltningens tillsyn.

Ni som fastighetsägare omfattas av miljöbalken och är ansvariga för att bostäderna i era fastigheter inte utgör en hälsorisk för de boende. Folkhälsomyndighetens riktvärde för radon i bostäder är 200 Bq/m³. Vid högre halter är radon en hälsorisk som ska åtgärdas.

Vi vill med denna uppmaning och radonvägledning ge er som fastighetsägare den information och det stöd ni behöver för att uppfylla ert ansvar när det gäller radonkontroll.

Målet med Samhällsbyggnadsförvaltningens tillsyn är att alla flerbostadsfastigheter, skolor och förskolor i Katrineholms kommun ska radonmätas och ha radonhalter under 200 Bq/m³. Vi kan förebygga sjukdom och

död i lungcancer genom att minimera den mängd radon som invånare i Katrineholms kommun utsätts för under livet.

Ägarförhållanden

Om styrelse eller förvaltare byts ut är det viktigt att ni lämnar vidare denna uppmaning till dem. Detsamma gäller vid ägarbyte.

Om ni inte längre äger denna fastighet kan ni bortse från denna uppmaning. Meddela Samhällsbyggnadsförvaltningen för att undvika onödigt arbete.

Om ni är flera delägare till en och samma fastighet kommer samtliga fastighetsägare att nås av denna uppmaning. Det räcker att ni redovisar fastighetsuppgifter och radonresultat en gång till Samhällsbyggnadsförvaltningen, men det är viktigt att ägarförhållandena tydligt framgår.

Hur ska vi göra?

Använd informationsmaterialet *Radonvägledning* på Katrineholms kommuns webbplats för att se vad som är nästa steg för just er/era fastigheter. Ta god tid på er att läsa igenom instruktionerna och hör gärna av er till Samhällsbyggnadsförvaltningen om ni behöver stöd eller råd.

I korthet ska ni mäta radon genom långtidsmätningar i minst två, gärna tre månader under den kalla årstiden, det vill säga 1 oktober till 30 april. Korttidsmätningar godkänns inte eftersom de enligt Strålsäkerhetsmyndigheten är för osäkra för att ligga till grund för att kunna bedöma om radonhalten i bostäderna är en hälsorisk. Om ni redan har mätprotokoll ska ni följa instruktionen i *Radonvägledningen* innan ni skickar in redovisningen till Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Om det uppmäts radonhalter över riktvärdet 200 Bq/m³ ska ni ta hjälp av en specialist för att utreda orsaken och föreslå åtgärder. När ni genomfört åtgärderna ska ni kontrollmäta att de haft effekt och halterna kommit ner under riktvärdet.

När ni är klara och har följt instruktionerna i *Radonvägledningen*, ska ni skicka in mätprotokoll och blanketten *Fastighetsuppgifter* till Samhällsbyggnadsförvaltningen som sedan registrerar och granskar uppgifterna.

Hur lång tid har vi på oss?

Senast den 31 maj 2020 vill vi att ni ska vara klara och redovisa till Samhällsbyggnadsförvaltningen enligt instruktionerna i *Radonvägledningen*. Tänk på att ni förutom att mäta kan behöva åtgärda förhöjda halter och mäta om före detta datum. Tänk också på att radonmätningar bara kan göras under den kalla årstiden oktober-april. För att hinna alla steg bör ni sätta igång med radonarbetet så snart som möjligt. Om ni blir klara tidigare vill vi gärna att ni redovisar till oss så snart som möjligt.

Vad innebär det att kontrollera radon?

Information om hur ni ska gå tillväga finns i *Radonvägledningen*. I korthet mäter ni radon under vinterhalvåret genom att placera ut mätidosor i ett urval av bostäderna. Mätidosorna och analysen av resultaten beställer ni av ett ackrediterat mätlaboratorium. Det kostar i dagsläget ungefär 300-800 kr per bostad. Om ni uppmäter radonhalter över 200 Bq/m³ behöver det utredas och åtgärdas med hjälp av en specialist. Hur stora åtgärder som behövs beror på orsaken till problemet.

Fastigheten är redan kontrollerad – vad ska vi göra då?

Om ni tror att mätresultaten redan skickats in till Samhällsbyggnadsförvaltningen ber vi er kontakta oss för att kontrollera detta. Om ni har mätresultat som inte har redovisats till oss behöver ni kontrollera att mätningarna gjorts på rätt sätt (se *Radonvägledningen*, blått instruktionsblad). Där ser ni också vad som blir nästa steg för er.

Fastigheten är redan kontrollerad - men för mer än 10 år sen. Behöver vi göra en ny mätning?

Kontroll av radon ska göras med ett intervall av var tionde år. Om ni har mätresultat som är mer än 10 år gamla ska ni göra en ny radonkontroll av fastigheten. Information om hur ni ska mäta finns i *Radonvägledningen*.

Vad händer när vi skickat in uppgifterna?

När Samhällsbyggnadsförvaltningen fått in uppgifterna kommer vi att registrera och granska mätresultaten, samt era fastighetsuppgifter.

Om allt är komplett och mätresultaten är under 200 Bq/m³ kommer vi att avsluta ärendet och skicka en bekräftelse till er. Därefter kommer vi att skicka ett timavgiftsbeslut och debitera för den tid vi lagt ner på ärendet.

När radonresultaten registreras i vårt diarium kommer de även att bli sökbara för allmänheten genom förvaltningens arkiv. Den används ett tiotal personer varje år, exempelvis mäklare och personer som planerar att köpa en bostadsrätt.

Vad innebär tillsynsavgiften?

Samhällsbyggnadsförvaltningens tillsyn finansieras genom avgifter som beslutas av kommunfullmäktige. Det innebär att ni kommer att debiteras för den tid vi arbetar med ert ärende. Tillsynsavgiften är för närvarande 905 kr per timme (2019 års taxa). Taxan revideras årligen.

Ni kan hålla tillsynsavgiften så låg som möjligt genom att följa instruktionerna i *Radonvägledningen*. Om vi får in ett helt komplett material kommer handläggningen normalt att ta sammanlagt tre timmar. I tiden ingår att registrera ett ärende, göra motparts kontroll, koppla fastighetsobjekt, granska och bedöma uppgifterna, registrera radonresultaten på rätt fastighet och lägenhet, författa ett svar som bekräftar de inlämnade uppgifterna, klarmarkera fastigheterna i registret och avsluta ärendet. Samhällsbyggnadsförvaltningen debiterar i slutet vid avslut av ett ärende.

Måste vi följa uppmaningen? Vad händer om vi inte gör det?

Om ni inte följer uppmaningen och redovisar inom utsatt tid, kommer ni att få ett överklagningsbart beslut om att mäta, åtgärda, kontrollmäta och redovisa radon. Det kommer även att medföra mer tillsynstid och därmed en högre kostnad för er jämfört med om ni följer instruktionerna i denna uppmaning.

Hur får vi mer information?

Vänligen kontakta Samhällsbyggnadsförvaltningen för mer information och kontakt.

Besöksadress: Trädgårdsgatan 1 i Katrineholm.

Telefon: 0150-577 00.

E-post: samhallsbyggnadsforvaltningen@katrineholm.se

Läs mer om radon på vår webbplats: www.katrineholm.se/radon

Vänliga hälsningar

Eva Frykman

Miljöchef

Johanna Björck

Miljöinspektör radon

Bifogas:

Blankett Fastighetsuppgifter – Redovisning av radon

Blanketten skickas till samhällsbyggnadsförvaltningen tillsammans med mätrapporterna när ni är klara. Blanketten finns digitalt på www.katrineholm.se/miljoochhalsa om ni behöver flera exemplar.